

Stortinget - Kommunal- og forvaltningskomiteen
Postboks 1700 Sentrum
0026 Oslo
kommunal-forvaltning@stortinget.no

Deres ref.:	Deres dato:	Vår ref.:	Vår dato:
		Erik Sennesvik	11.10.2019

Høringsinnspill Statsbudsjett 2020 – Bomiljø og stedsutvikling, økonomiske rammebetingelser for kommunesektoren, regional- og distriktpolitikk, Norsk velbevegelse og 240 års arbeid for god samfunnsutvikling, stedsutvikling, innbyggermedvirkning og inkluderende lokalmiljøer

Dette høringsinnspillet knytter seg til Statsbudsjettet 2010 (kapitler fordelt til Kommunal- og forvaltningskomiteen), Programområde 13, Programkategori 13.50 Distrikts- og regionalpolitikk Programkategori 13.70 Kommunesektoren mv. Programkategori 13.90 Planlegging, byutvikling mm

Departementets prioriteringer i budsjettet for 2020

Hovedprioriteringene i budsjettforslaget for Kommunal- og moderniseringsdepartementet er:

- Levende lokaldemokrati.
- En enklere hverdag.
- Trygge og gode boforhold.

Vellenes Fellesorganisasjon representerer 2.300 velforeninger og grendelag rundt om i Norge som hele året aktivt bidrar til innbyggermedvirkning, tilhørighet, trygghet og god stedsutvikling. Prioriteringene over viser at Departementet trenger Vellenes Fellesorganisasjon i et samarbeid for å nå felles mål. Vellenes Fellesorganisasjon ønsker å styrke dette arbeidet.

Velforeningene er talerør og viktig i lokaldemokratiet. Institutt for samfunnsforskning regner med at det er over 8.000 slike foreninger spredt over hele landet.

Velbevegelsen i Norge har eksistert i over 240 år – helt fra de første by-vellene ble dannet. Vi arbeider for frivillig innsats der folk bor, gjennom innbyggerdeltakelse og tilrettelegging for kontaktskapende aktiviteter og friluftsliv i nærmiljøene for familie, ensomme, eldre, barn og unge. Dette er grasrot-bevegelse basert utelukkende på frivillig innsats i planlegging, tilrettelegging og gjennomføring av tiltak og aktiviteter.

Mange kommuner drøfter løsninger for innbyggermedvirkning og -engasjement, ikke minst i forhold til kommunesammenslåinger og økt innbyggertall. Kommuneundersøkelsen 2018, gjennomført for VFO av Respons Analyse, viser at velforeninger anses som viktig i den kommunal medvirkning, frivillighet og folkehelse, men trenger en sterkere fellesorganisasjon.

Inntil 2010 hadde velbevegelsen i Norge, gjennom Norges Velforbund, oppløst i 2010, tilskudd fra Kommunaldepartementet som samarbeidspartner og for å bidra til en god utvikling i

lokalsamfunnet. Tilskuddsordningen ble da overført til Kulturdepartementet, men ikke fulgt opp der.

VFO er glad for at Stortinget under behandling av statsbudsjettet for 2019 har merket seg hvilken betydning velbevegelsen har i frivilligheten (enstemmig komitemerknad):

Komiteen har merket seg at det er rundt 8 000 vel og grendelag i Norge. Disse gjør en stor innsats for en positiv utvikling av lokalmiljøene over hele landet. Innsats for trivsel, medvirkning og ansvar er sentralt i dette arbeidet. Komiteen mener at velbevegelsens sentralledd, Vellenes Fellesorganisasjon, bør kunne søke om tilskudd på linje med andre viktige aktører innen frivilligheten.»

Vi har i løpet av året fulgt opp denne positive komitemerknaden.

Svarene på søknader/henvendelser er negative og kan kort oppsummeres slik:

Kulturdepartementet	«Velbevegelsen er ikke vårt ansvar»	30.01.2019
Kommunal og moderniseringsdepartementet (Tilskudds berettiget fram til 2010)	«Departementet har ikke midler som dekker dette området»	18.03.2019
Lotteritilsynet - Tippemidler	«VFO er ikke lotteriverdig og har for lavt tilskuddsgrunnlag. Faller dessuten utenfor de navngitte områdene»	17.06.2019 og 08.07.2019
Kulturministeren	«Kulturministeren har dessverre ikke anledning til å delta i et møte»	05.08.2019

Vi oppfatter her manglende vilje til vurdering og dialog og mener at både Frivillighetsmeldingen og underliggende ekspertrapport om tilskuddsordningene i norsk frivillighet burde gi grunnlag for drøftinger om velbevegelsens plass i tilskuddssystemet som samfunnsnyttig og allmenntilgjengelig sektor av frivilligheten, ikke minst for kommunal sektor.

Vi arbeider med saker som styrker og sikrer vellene i deres arbeid. Vi deltar også i det nordiske samarbeidet «**Hela Norden ska leva**», som nettopp fokuserer på lokaldemokrati og likeverd i alle deler av kommunene i de nordiske landene.

Mens våre søsterorganisasjoner deltar i det internordiske samarbeidet som er beskrevet i budsjettet, er Vellenes Fellesorganisasjon ikke bidragsyter på norsk side.

Nåværende tilskuddsordninger ekskluderer denne frivillige sektoren. Vi går ikke inn under idrett, humanitære eller allmenntilgjengelige organisasjoner eller kulturarbeid i den snevre betydningen som legges til grunn for tilskuddsordninger, og faller dermed mellom alle stoler.

Vårt innspill til komiteen

Vårt mål er at frivillig arbeid for gode lokalpolitiske løsninger, nærmiljø, innbyggermedvirkning og samskaping skal bli anerkjent som en selvstendig sektor i tilskudds-sammenheng.

Inntil Kulturdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet finner en omforendt løsning, ber vi om at tidligere tilskuddsordning gjenoprettes. Tilskuddet var om lag 1 mill. i 2010.

Vi møter gjerne komiteen, eller representanter fra komiteen, for å utdype nytten av igjen å ha med velbevegelsen i et samarbeid om gode lokale løsninger og innbyggerengasjement.

Med hilsen fra
Vellenes Fellesorganisasjon – Erik Sennesvik (leder)